

Kamarai Futár

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara lapja

- » Füredi Júlia: Ne erőforrásnak, hanem vagyonnak tekintsük az embert (2. o.)
- » Moldován András: Boldogság a hatékony cégkultúra (3–5. o.)
- » Jam Session Litkai Gergelyvel és Balogh Leventével (6. o.)
- » Jogszabályfigyelő – Fókuszban a védelmi intézkedések (7. o.)
- » Választ kaptunk a szakképzési jogszabályokkal kapcsolatos kérdéseinkre (7. o.)
- » 34-en tettek sikeres mestervizsgát (10. o.)
- » A SolvElectric kapta a Dél-alföldi Innovációs Díjat (11. o.)
- » Új szalámiüzemet épít a Pick Zrt., új gyár- és irodaépületet avatott a Naturtex (13. o.)
- » Jótékonyági akciót hirdet a Női Vezetői Klub (16. o.)

Visszatérés tótágasból?!

Vállalkozói nap

5. Vállalkozói Nap a kamarában

Visszatérési mutatók tótágasból – Élet 2.0

Immár ötödik alkalommal rendezte meg a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara az Enterprise Europe Network Szegeddel közös Vállalkozói Napját, amely formabontó, fiatalos szemléletével, magas színvonalával immár hagyományosan a kamara legsikeresebb programjai közé tartozik. A kamara kereskedelmi- és szolgáltatási tagozatának november 4-i rendezvénye a Visszatérés

tótágasból?! címet kapta, ami a pandémia hullámverései között aligha szorul magyarázatra, ám számos kérdést vet fel azzal kapcsolatban, hogy a másfél éve felforgatott világunk ismét talpára tud-e állni, és hogyan. A programok színvonalát olyan ismert szakemberek emelték, mint *Füredi Júlia*, szervezetpszichológus, HR-szakember, *Moldován András*, a Jack's Burger étteremlánc és az Animalsoft Állattenyésztési

softverfejlesztő cég tulajdonosa, *Balogh Levente*, a Szentkirályi Magyarország elnöke és társtulajdonosa, vagy éppen *Litkai Gergely*, a Dumasínház művészeti vezetője. A rendezvény házigazdája, *Palotás Sándor*, a kamara kereskedelmi alelnöke, a Déli-Farm Kft. ügyvezetője és *Tóth Gábor* szolgáltatási alelnök, a PC Trade Systems Kft. ügyvezetője köszöntötte a Vállalkozói Nap résztvevőit.

Füredi Júlia: Ne erőforrásnak, hanem vagyonnak tekintsük az embert

Füredi Júlia szervezetpszichológus, HR-szakember a Covidról és következményeiről tömören és velősen úgy fogalmazott, hogy érzelmi stressz, trauma, ami történt velünk. És nincs rá receptünk, hogy hogyan oldjuk meg, hiszen korábban nem volt még ilyen. Nem tudjuk, milyen eszközökhöz nyúljunk, milyenhez ne.

Hullámok között

Az előadó sorra vette reakcióinkat a járvány különböző hullámainak idején. Míg az elején az újdonság varázsa hajtotta viselkedésünket, benne a hitetlenkedéssel, alkalmazkodással, gyors átállással, lelkesedéssel, ügyetlenkedéssel és a kreativitással. Mindenki digitális lett, online, együtt a család, a gyerekek... A második hullámnál aztán kiderült, hogy mi az új normális, kezdtünk beleszokni a dolgokba, kiderült mi az, ami flottul megy, mi az, ami tönkre megy. És persze sokszor olyan dolog is kiderült közben, hogy az indulásnál digitalizáció címen kapott segítség csak egy ócska laptop volt.

Sok olyan vállalkozást látni, amelyek megfelleltek a második hullám elejére, lehúzták a rolót, vagy éppen azt, hogy tanultak, és pillanatok alatt képesek voltak változtatni, alkalmazkodni, feljebb csavarni a gázlángot.

Közben nagy veszteségek keletkeztek nemcsak anyagi, hanem emberi értelemben is, be voltunk zárva. És akkor jött a harmadik hullám, melyben két új világ lehetősége rajzolódott ki, amikor az, aki talpon tudott maradni, elkezdett újraépítkezni, megpróbálta összeszedni azokat a morzsákat, amelyek még maradtak a vállalkozásából, megtanult valamiféle virtuális térben mozogni, valamilyen módszertan alapján, vagy elkezdte a régit vinni ugyanúgy, ahogy eddig. Csakhogy közben megjelent a fásultság, a fáradás, a lendület hiánya a munkahelyükre visszatérő emberekben. Mintha sok munkavállaló elkényelmesedett volna a kényszerű otthonlét alatt... És ezzel mit kezdjen a munkáltató? A negyedik hullámnál már csak kapkodjuk a fejünket: Mi van, mi van? – azt hittük, hogy már vége.

A munkáltatók különböző megküzdési technikákat, módszereket választottak a pandémia idejére, mindezt azért, hogy megmaradjanak. Ezek közül az egyik legkeresettebb technikai fejlesztési irányok közé tartozik a távoli menedzsment elérhetőség, hogyan lehet távolról menedzselni az embereket, amikor fizikailag nincsenek bent a munkahelyükön, csak képernyőn látni őket. A hagyományos vezetési módszerek többnyire csődöt mondtak az új helyzetben.

Változik az ember

Közben a munkavállalói oldalon is változások történtek, az elmúlt bő másfél év lehetőséget adott az önreflexióra. Egész más fénytörésbe került, hogy mi fontos az életben, és mi nem annyira. A munkához, a munkahelyhez való hozzáállás és viszony is változott, aminek legfőbb szimptomája a bizalmatlanság és a bizonytalanság. Megjelent körükben az egzisztenciális bizonytalanság, aggodalom ➤

Elő a telefonokkal!

Más rendezvényekkel ellentétben, a vállalkozói napon nem azt kéri a résztvevőktől, hogy tegyék el a mobiltelefonjaikat, hanem éppenhogy, vegyék elő. Ugyanis a Menti-meter nevű alkalmazás segítségével még előadások közben is szabad „mobilozni”, hiszen a moderátor időről időre bedob egy-egy eldöntendő, vagy véleményező kérdést az elhangzottakkal kapcsolatban, és kis idő múlva már meg is jelennek az egy-két szavas válaszok, szavazatok az applikáció felhőjében, a kivetítőn. A pergős rendezvény résztvevői a programok közötti szünetekben sem pihentek, például csoportokba állva, kvízben mérték össze „csapaterejükét”. A Menti-meter utolsó kérdése az volt a résztvevőkhöz, hogy mit visznek haza a napból? Ilyen válaszok érkeztek: impulzust, ötletet, tudást, tapasztalatot, üzleti tippeket, aha-élményt, tanácsokat a munkatárskezeléshez, megerősítést, hogy jó úton járok, kapcsolatokkal gazdagodtam.

➤ a család menedzselését illetően, a félelem, a veszteség (többféle értelemben is), a bezártság érzése, az addikció (a pszichiátereknél soha nem látott mértékű a forgalom), a munka-magánélet határ elmosódása (nehezen tudjuk strukturálni a napjainkat), igazságtalanság-érzet (pl. akinek be kell járnia, azt kérdezi, a másiknak miért nem?), megjelent a pixelfáradtság (ha együtt vagyunk, flottabban megy). Egy friss kutatásból az derült ki,

hogy a mentális egészség is kiemelten fontossá vált a munkavállalók számára.

Mi fáj, gyere, mesélj...

Füredi Júlia szerint tudnia kell a vezetőknek, mit akar a munkavállalója, mi az, ami nyomasztja, mi a problémája. „Mesélj, mi van veled...” Ha rossz a főnök, elmennek az emberek – szögezte le az előadó. Aki

szerint a legnagyobb probléma abból fakad, hogy többnyire pusztán erőforrásnak tartják az embereket, ahelyett, hogy vagyónként tekintenék rájuk. Míg az erőforrást használják és kihasználják, a vagyónra figyelnek, óvják, így gyarapodik, képződik, tanul, fontos. Végül is azé az ember, aki megműveli – ami a pszichológiai biztonság megteremtését is jelenti. Élet 2.0 – jegyezte meg az előadó.

Moldován András: Boldogság a hatékony cégek kultúrája

Moldován András, a Jack's Burger étteremlánc és az Animalsoft Állattenyésztési szoftverfejlesztő cég tulajdonosa **Boldogság a hatékony cégek kultúrája** címmel tartott előadást. Sok-sok hagyományos munkaadói megközelítést meghaladva, ugyanis ő ma már ezt a szemléletet vallja: **Olyan embereket keresünk, akik boldogok azzal a munkával, amelyet végeznek!**

Mindent borított a munkaerő-kereslet

A boldogság alapú cégek kultúrája felismeréséhez persze hosszú út vezetett, tanulságos Moldován András erről szóló vallomása, amely meg is adta előadása alaphangulatát:

– Én magam megrögzött kizsákmányoló kapitalista vagyok, tőkebefektető, és abban hiszek, hogy pénzt keresek azon, hogy emberek dolgoznak nekem, és lényegesen nagyobb értéket hozzanak létre, mint amennyibe nekem kerülnek. És így eltelt az életemből huszonnyolc év, meg is gazdagodtam, és minden azt mutatta, hogy ez egy sikeres stratégia. Majd egyszer csak elkezdtem észrevenni, hogy szó sincs erről, semmi értelme, hogy főnököt játsszak, erőt fitogtassak, mert ott fognak hagyni az embereim. Egyszerűen csak azért, mert lehetetlen egy olyan környezetben embereket kizsákmányolni, amikor munkaerő-kereslet van. Ez felrúgott mindent... Az az alapvető szabály, amiben én mint munkáltató felvettem embereket,

akiknek rajtam múltott a megélhetése, gyermekei felnevelése, társadalmi helyzete, megdőlt – egyszer csak azt mondták, hogy „Figyelj, én lelépek...”

Legjobb a legjobbakhoz

– Elkezdtem azon gondolkodni – folytatta a cégvezető-előadó –, hogyan tudok én egyáltalán megtartani embereket. Ma már tudom, azon múlik az egész, hogy vezetőként képesek vagyunk-e munkahelyünkön kollektív intelligenciát létrehozni. Ajánlatos kinek-kinek a vezetők közül otthon a tükör előtt feltennie a kérdést: Én jó főnök vagyok? A legjobb főnök vagyok? Mert ugye a legjobb munkavállalót akarjuk felvenni. Olyan kereskedőt keresek, aki a cipőfűzőjét is el tudja adni, nemhogy az én termékemet. A legjobbak viszont csak a legjobbakhoz fognak elmenni dolgozni!

Ahol az emberek szeretnek lenni

– Nem az a lényeg, hogy főnök vagyok, befektető, munkáltató, enyém a cég vagy nem. Szerintetek a Google-nál bárki tudja, hogy kié a vállalat? – tette fel a bizonyára költőinek szánt kérdést Moldován András. – Nem számít. A kollektív intelligenciák olyan közösségek, ahol az emberek szeretnek lenni. Nem a főnök miatt, nem azért, mert elég sok a fizetésük, nem azért, mert adtak nekik szolgálati kocsit, hanem mert a személyes preferenciájuk valósul meg.

A világcég példájánál maradván, egy állásinterjúban ma már arra kíváncsiak elsősorban, hogy az adott személy rendes ember-e? Az összes többi a kollektív intelligenciából jönni fog. Ha az a személy beleillik abba a csapatba, amelyikbe szánják, a csapat úgyis fel fogja húzni, ha nem, ki fogja vetni. A felhatalmazói vállalati kultúrában érdektelen a főnök személye, maga az egész vállalat jelenik meg, mint egy élő organizmus. A vállalatvezetőnek pedig az a dolga, hogy ezt az élő organizmust fenn tudja-e tartani, képes-e olyan környezetet teremteni, amiben azok a rendkívül értékes személyek, akik a társaink, jól érzik magukat – fejtette ki az előadó.

Útmutató a hatékony cégek kultúrához

Moldován András összefoglalta azt az öt szabályt is, amelynek betartásával kialakíthatjuk ➤

Kvízkérdéseken törik a fejüket a csapatok 1.

Vállalkozói nap

➤ azt a hatékony cégkultúrát, ami alapvetően a boldogságból ered. Ezek tömondatban: 1. Dolgozz rendszerben! 2. Légy igényes! 3. Tedd meg ma! 4. Legyenek terveid! Nyomd a gázt! Ezekre a cölöpökre építette további gondolatait az előadó.

Értelmezésében rendszerben dolgozni azt jelenti, hogy a rendelkezésre álló embereknek, erőforrásoknak és az időnek valamilyen egységben kell lennie. Ezeknek a struktúráknak a létrehozása a vezető egyik legfontosabb feladata. Amiben benne van az is, hogy nem a vezető mondja meg, mit kell csinálni, ő csak azokat a hidakat rakja be a különféle helyzetek közé, amiktől működik a kollektív intelligencia. Ahhoz persze, hogy rendszerben tudjunk dolgozni, birtokában kell lennünk a külső és belső folyamatok megértéséhez szükséges információknak.

A boldogság kultúrája

– Minden munkavállalónknak rendelkeznie kell alapvető kulturális elvekkel, pont annyival, amennyivel mi magunknak, vezetőknek is rendelkezniünk kell – hangsúlyozta Moldován András. – Maga a viszony ugyanis, amin ez a rendszer működik, egy kultúra alapú viszony. És ez a kultúra maga a boldogság kultúrája.

Na és?!

Moldován András gondolkodására jellemző, hogy miközben mélypontra a sertéságazat, az ezen a területen érdekelt saját vállalkozása második féléves vesztesége is várhatóan 350-400 millió forint lesz, ő csak azt mondja: Na és?! Nem ez a lényeg, hanem hogy egyre jobb vagyunk, nő a hatékonyság, egyre kevesebb az állatl hullás, és ha a jövőben felmegy az ár, dupláját fogják keresni. A teljesítmény, a vállalat, a közösségi célok, a hatékony cégkultúra megőrzése számít. Nincs szükség hősökre, kollektív intelligenciára van szükség – fűzte hozzá.

Alapfeltétel, hogy mindenki kialakuljon a tulajdonosi szemlélet. Tudja, hogy ha valamit nem csinál meg, nem a főnökével szúr ki, hanem vállalata közös pénzét, jövőjét égeti. Fontos továbbá a transzparencia, minden új munkavállalónak mondjuk el, kik vagyunk, hogy áll a vállalat, mit akarunk és hová szeretnénk eljutni. Ami után egy kérdés marad: Akarsz-e velem jönni? Olyan embereket kell találni, akiknek kedvük van ahhoz, hogy azt csinálják, amit mi is szeretnénk, ha csinálnának. Kellő alázattal vannak a vállalat, a közösség és a feladat iránt.

Az ígéret szép szó

Tartsuk be az ígéreteinket! – figyelmeztet az előadó. A létező legnagyobb vezetői hibának tartja bármit, bármikor megígérni és nem betartani. A dolgozók 70 százaléka a vezetőik miatt mond fel – emlékeztetett. Az embereket jellemzően szakmai kompetenciák alapján akarjuk felvenni, akik utána szociális kompetenciák alapján fognak felmondani. Egyszerűen azért, mert személyes preferenciájuk megvalósítását nem látják biztosítottnak, ami komfortérzetük romlásához is vezet. És az a munkáltató, aki továbbra is izomból akarja megoldani munkaügyi problémáit, jó úton van ahhoz, hogy a jövő nagy vesztesei közé kormányozza vállalkozását.

Axióma, hogy mindig, mindenben a vevő az első. Az előadó szerint magának a felhatalmazói kultúrának a megvalósítása a vállalat igényességének egyik legfontosabb mérőműszere. Ha tudok elég szabadságot adni az embereknek, ha ők úgy érzik, hogy a munkájuk nem kényszer, és ha olyan csapatban dolgozhatnak, amelyben mindenki éppen azt csinálja, amit szeret, akkor rendkívül boldogok lesznek. Az is igaz persze, hogy a személyisége senkinek nem változik meg, de a viselkedése igen.

Megpróbálnak a jobbkezesek bal kézzel írni

Mindenki, aki nem képes innovációra, kísérletezésre, próbálkozásra kicsiben, és nem erre ösztönzi az embereit, ahol nem lehetnek elég bátrak ahhoz, hogy megpróbáljanak a jobbkezesek bal kézzel írni, a ballábások meg fejelni, azok a vállalatok sosem fognak előrejutni – fogalmazott Moldován András. Márpedig növekedni kötelező. De nem az a legfontosabb, hogy mekkora a profit, az a fontos, hogy a vállalat sikeres legyen, aminek ügyis az lesz a következménye, hogy nő a profit. Az előadó Bojár Gábort (Graphisoft) idézte: Nem a pénzért dolgozunk, hanem a sikerért, de a sikert árbevételben és adózott eredményben mérik.

Túlóra szabad akaratból

A Tedd meg ma! szabály tömören annyit jelent, hogy az aznapra kitűzött feladatot el kell végezni. De nem mindegy, hogy valaki kényszerből vagy a szabad akaratából teszi –, ha azt csinálja, amit szeret, akkor is el fogja végezni a munkát, ha kifut a munkaidőből, magától.

Folyamatosan beszélünk arról, hogy milyen egy vállalat partnerelégedettségi mutatója, hogy mit gondolnak rólunk a vevőink, a szállítóink, vagy éppen a velünk szemben működő hivatalok, hatóságok. Pedig nem az a fontos! Százszor fontosabb, hogy a munkavállalóink, elégedettek legyenek. És ez a belső elégedettségi mutató legyen az irányítunk. És higgyük, el, ha ez működik, akkor a külső partnerek is elégedettek lesznek velünk. A kedvesség ingyen van, és jól fizet – jelentette ki az előadó, és mindenkit arra biztat, hogy hamarabb, gyorsabb és jobb sikert arathat azzal, ha bármit kedvesen tesz.

Bátorság a vezetéshez

– Sikeres vállalatot irányítok, sikeres kollektívával. És mit csinállok ezért? – tette ➤

Kvízkérdéseken törik a fejüket a csapatok 2.

Vállalkozói nap

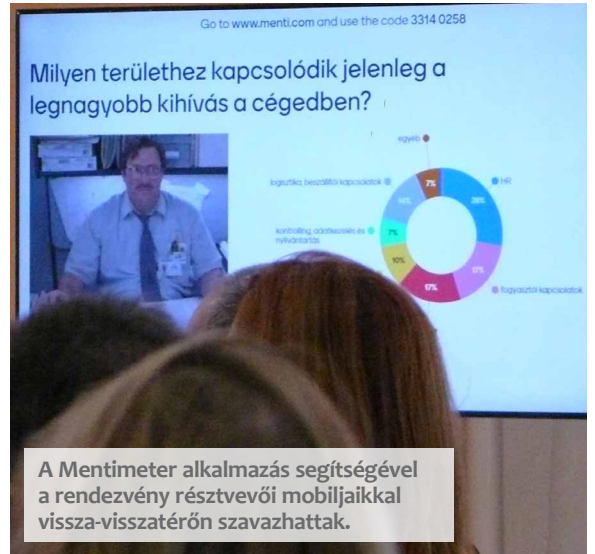
➤ fel a kérdést az előadó. – Például megteremttem a digitális kompetencia feltételeit, ami a világ egyik legnagyobb előrelépését jelenti. Annak a vezetőnek, aki nyomja a gázt, elég bátornak kell lennie ahhoz, hogy bármit megtegyen, amit helyesnek gondol a vállalat számára. Vállalja döntéseit és vállalja önmagát. Meri azt mondani, hogy tévedtem, meri azt mondani, hogy nem szállítok, mert már másodszor nem fizetted ki a számláimat, mer szembe nézni azzal, mik a vállalat és melyek az emberek gyengeségei. És mer elbocsátani is embereket ha kell – de nem azt mondja, hogy ki vagy rúgva, hanem megérteti vele, hogy neki új életpályát kellene választania a boldogulásához, és ebben segítséget is ajánl neki.

Az előadó érdekességként megemlíttette, hogy a Telekom még az év első felében elindított egy akciót a vállalatban belül, hogy bárki, aki fel akar mondani, háromhavi fizetést kap.

– Talán a legizgalmasabb tömeges leépítés volt az elmúlt tíz évben Magyarországon – jegyezte meg. Az ajánlat tartalma persze az volt, hogy akinek nincs kedve itt dolgozni, az nem is kell a vállalatnak, nyugodtan menjen el, segítünk.

Elégedettség és motiváltság

Moldován András végül, összefoglalóként, a Herzberg féle kéttényezős motivációs rendszert mutatta be, amelyben, ideális esetben, mind a higiéniai tényezők (fizetés, munkakörülmények, vezetés minősége, vállalati politika), mind a motivációs tényezők (elismerés, felelősség, felhatalmazás, előléptetési és fejlődési lehetőségek) rendben vannak, magas szinten állnak. Ekkor elégedett és motivált a munkavállaló.

Kerekasztal: Mi változott az elmúlt másfél évben?

A vállalkozói napok állandó programelemként ezúttal is fiatal szakemberek, vállalkozók osztották meg egymással és a hallgatósággal gondolataikat, tapasztalataikat a még mindig nem a hátunk mögött lévő pandémiás időszokról. A kerekasztal-beszélgetés résztvevői Czibalmos Levente, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Modern Vállalkozások Program szakmai vezetője, Katkó Krisztina, az Alkimista Kulináris Műhely séfje-tulajdonosa; Knezevics Viktor, a 3rdGEN Zrt., Creativ IT Egyesület elnöke és Márkusné Laczi Bettina, a Komplex Asszisztant Kft. ügyvezetője. A beszélgetést Seres Erika HR- szakember, coach vezette.

A beszélgetés moderátora egy közelmúltbeli IT-konferencia szlogenjére utalt bevezetőjében, amely szerint a best practice (legjobb gyakorlat) után eljött a next practice (következő gyakorlat) ideje –, ehhez kért kommentárt beszélgetőtársaitól. És persze szó esett irányváltásról, a változásokhoz

való alkalmazkodásról, ami természetesen a szervezeti kultúrát sem hagyta érintetlenül.

Czibalmos Levente a digitalizáció irányába tett lépésekben látja a legjelentősebb elmozdulást a jövő irányába, amit a Modern Vállalkozások Programja is zászlajára tűzött. De a digitalizáció önmagában még nem a megoldás, hanem eszköz a változó feladatok, kihívások megoldásához. A munkavállalóknak is üzent, hogy digitális megoldásokkal nem kiszolgáltatottabbak lesznek az emberek, hanem segítségével éppen kreatívabb, magasabb hozzáadott értékű feladatokat tudnak elvégezni. Végezze a gép a rossz munkát, az ember meg a jó munkát – tette hozzá. És nem arra kell fókuszálni, ami nincs, hanem, ami van, vagy ami lehetséges. Egyébként a világ sem lesz olyan, mint volt korábban.

Katkó Krisztina a pandémia egyik nagy vesztes szektorát, a rendkívül magas eszköz- és energiaigénnyel dolgozó vendéglátást képviselte. Az elmúlt évet saját vállalkozásában is soknak nevezte. A pandémia azonban közelebb vitte konyháját a

közélebb fellelhető regionális alapanyagokhoz. A „romok alól” kibújva rá is kényszerültek a takarékosagra. – A jövőben igyekeznünk elfelejteni a több ezer kilométerről hozott alapanyagokat, nem fogjuk lézerkarddal felválni a kacsamáját, és a nyersedéket is felhasználjuk, igyekeznünk minimalizálni a veszteségeket. Ezzel párhuzamosan megtanulunk tűzön főzni, sütni – ami a skandináv területekről indult organikus, fenntartható konyhát jelenti –, osztotta meg konyhatitkait a Vállalkozói Nap résztvevőivel a kulináris műhely séfje.

Knezevics Viktor szerint a sokkolt elsősorban az okozta, hogy milyen gyorsan meg tudnak változni a körülmények. Arra kell felkészülni, hogy a ma hozott jó döntésünk, nem biztos, hogy holnap is az lesz. És aki ehhez a sebességhez nem tud alkalmazkodni, és nem tud együttműködni, lemarad. És nem szívesen kérdezni, tanulni másoktól. A bizonytalanságban az is biztos, hogy sokkal többet kell foglalkozni az emberek problémáival, mint korábban. Meg kell kérdezni: Mit tehetek érted? Emellett a vezető kommunikációjának érthetőnek, átláthatónak és őszintének kell lennie – amit mondok, azt csinálom, és amit csinálok, azt mondom. És még valami: Tudjuk-e, melyek a legkritikusabb folyamatok cégünkénél, kik a kulcs emberek, melyek a legfontosabb beszállítóink, és ha velük történik valami, mit fogunk tenni?

Márkusné Laczi Bettina elmondta, a pandémia ugyan le tudta fékezni a működésüket, de a gondolkodásukat nem. A bizonytalanság miatt nehéz volt ugyan tervezni, de partnereiknél is azt tapasztalta, azok ugrották meg jól az akadályokat, akik megpróbálták gyorsan reagálni a változásokra. Megálltak egy pillanatra, de terveztek, és léptek. Különös figyelmet fordítottak a legértékesebbre, erőforrásaik megőrzésére, alkalmazottaik egybentartására, motiválására, a vállalkozás stabilitásának megőrzésére, fejlesztésére. Ezt hívják next stepnek, a következő lépésnek, vagyis előgondolkodásnak. És még valami, ha valamikor, most, a pandémia alatt tényleg kiderült, hogy ki milyen vezető.

Vállalkozói nap – Határok nélkül

Jam Session Litkai Gergelyel és Balogh Leventével

A Vállalkozói Nap elengedhetetlen programpontja a Jam Session, amelyben a villámkérdező hagyományosan Palotás Sándor, a kamara kereskedelmi alelnöke, akik pedig az azonnali válaszokat „rögtönözték” a váratlan helyzetekről, döntéseikről: Litkai Gergely, a Dumaszház művészeti vezetője és Balogh Levente, a Szentkirályi Magyarország elnöke és társtulajdonosa.

Litkai Gergelynek emlékezetes az a nap, amikor bejelentették a zárást, ugyanis addigra 65 ezer jegyet adott el elővételben a Dumaszház. Hálásan gondol a közönségükre, ugyanis szinte az összes jegyet át tudták tenni későbbre, csak kis számban kellett visszafizetniük az árát. Ilyenkor derül ki, mit is ér egy love brand – jegyezte meg. A túléléshez persze más is kellett, saját streaming platformot hoztak létre, amivel legalább a fix költségeiket ki tudták termelni. A Dumaszháznál az a rugalmasság is sokat segít a rendkívüli helyzetekben, hogy mindenki ért a másik munkájához is, volt úgy, hogy a művészeti vezető is jegyeket árult. Litkai egyébként optimista pragmatistának tartja magát. Különösen hangzik, de a járványhelyzet pluszt is adott az előadóművészeknek. Mentek ahová csak lehetett, jött a közönség ahová csak jöhetett, és ebben a „kockázati” közösségben még inkább egymásra találtak előadók és közönségük. Ettől még az előadások is jobbabbak lettek –, állítja a Dumaszház művészeti vezetője. Valószínű, kevesen tudnák helyesen megítélni, hogy mivel töltötte Litkai Gergely a bezárások alatt rászakadt szabadidőt: erdőt vett, és letette az erdőművelő vizsgát. Mert elkezdte érdekelni az erdő.

Balogh Levente, a Szentkirályi Magyarország elnöke és társtulajdonosa szentül hiszi – és az

Derűs pillanatok a Jam Session programban – az asztaloknál Litkai Gergely, Balogh Levente és Palotás Sándor.

élet is igazolta –, hogy a minőségi élelmiszerek, a hiteles márkák, valódi értékek megmaradnak, túlélnek a válságokat. Bebizonyosodott, ha baj van, még inkább a prémiumtermékeket választják az emberek. Az elnök elmondta, a világ legjobb technológiájával gyártják az ásványvizet, túlnyomóan steril acélcsőveken jön a víz, ami még az ember által kilélegzett levegővel sem találkozik. Mindentől mentes, biztonságos a rendszer, akár egy gyógyszergyárban. Ha úgy tetszik, ősi formájában kapjuk vissza a vizet a Szentkirályi palackjaiban – jegyezte meg. Mindeh-

hez járul egy – Balogh Levente megfogalmazása szerint – nem is 21., hanem 22. századi mátrix rendszerű menedzsment technológia. Most is kétszámjegyű a növekedésük, már nem győzik kapacitással, a megnövekedett kereslet miatt két új üzemcsarnokot építenek. Ami pedig a PET-palackok sorsát illeti, a cég elnöke nem a betiltásában, hanem a betétdíjas gyűjtésében látná a megoldást, ami az Európai Unió legtöbb országában évtizedek óta jól működik. És a feldolgozása is megoldott. Csak át kellene venni a rendszert! – jegyezte meg.

BEE-Student tréning a kamarában

Mi kell a nemzetközi sikerhez?

Hogyan lehet sikeresebb a vállalkozásunk nemzetközi szinten? Milyen lehetőségeket biztosítanak az uniós szabályok, és pályázatok? Milyen az exportképes vállalkozás? – ezekre a kérdésekre is választ kaphattak a résztvevők kamaránk Határok nélkül sikeresen című rendezvényén november 16-án.

A tréninget a BEE-Student projektünk keretében szerveztük, amelynek fő célja, hogy a magyar–szerb határ menti régióból csatlakozó ösztöndíjas hallgatók használható vállalkozói ismereteket sajátítsanak el, az eseményeken résztvevő kkv-k pedig új technológiákkal, lehetőségekkel bővítsék cégeiket.

A rendezvényen dr. Pelle Anita, az SZTE-GTK egyetemi docense az uniós és a cégek kapcsolatát bemutatva a Vállalkozások nemzetköziesedését segítő EU-s szakpolitikák, vállalkozásindítás az EU-ban címmel tartott előadást. Prezentációjában az üzleti szabályok és lehetőségek pontos megismerése érdekében, hasznos tájékoztató felületeket, szervezeteket mutatott be, köztük a kamaránkban is működő Enterprise Europe Network hálózatát is. Őt követte Kovács Rezsuk Dávid, a SolvElectric Technologies Kft. business

managere, aki arról beszélt a hallgatóságnak, hogy hogyan lehet a legtöbbet kihozni az uniós pályázatokból? Saját tapasztalatait megosztva gyakorlati tanácsokkal szolgált, hangsúlyozva a tudatos stratégiai, pénzügyi tervezés fontosságát a pályázatok kiválasztásában, és a hozzájuk

kapcsolódó vállalkozásokban. A tréning Gyimesi László, a Mystic Nails Hungary Kft. ügyvezető igazgatójának interaktív előadásával zárult, amiből kiderült, milyen az exportra érdemes termék, és az exportra képes vállalkozó. Gyimesi László az idő-ár-minőség hármasságának megvalósulásán túl, a Charles Darwinhoz köthető idézet nyomán a vállalkozások esetében is hangsúlyozta, hogy a siker kulcsa az alkalmazkodás a megváltozott körülményekhez. A előadások elérhetők [hírlapunkon](#).

Az Interreg IPA-CBC Magyarország–Szerbia Program keretében 2020. november 1-jén indult Vállalkozói ökoszisztéma kiépítése – Hallgatói vállalkozások határok nélkül című projektünk (BEE-Student – Building Entrepreneurial Ecosystem – Student entrepreneurship beyond borders, HUSRB/1903/43/0012). A projekt fő partnere az Újvidéki Egyetem Technológiai Kara.

További információ: Đurović Éva, projektmenedzser: +36/30-894-6995

A projekt az Európai Unió társfinanszírozásával valósul meg

Interreg - IPA CBC
Magyarország – Szerbia

§ Jogszabályfigyelő

Fókuszban a védelmi intézkedések, a kötelező oltás, és a kapcsolódó forrásszerzési lehetőségek

Az elmúlt hónapban a járványhelyzettel összefüggésben hozott védelmi intézkedések köre kibővült: **kötelezővé vált a maszkviselés számos beltéri helyszínen, a munkáltatók kötelezhetik munkavállalóikat az oltás felvételére.** A kapcsolódó gazdasági károk mérséklésére még elérhetőek egyes pénzügyi konstrukciók.

November 20-ától ismét maszkot kell viselni az üzletekben, a bevásárlóközpontokban, a postákon, az ügyfélszolgálatokon, a színházakban, a mozikban, a múzeumokban és sportrendezvényeken. A beltéri kulturális és egyéb rendezvényeken, az edzőtermekben, az uszodákban, a fürdőkben, valamint a vendéglátó üzletekben pedig az ott dolgozóknak kötelező a maszkhasználat. A részletes szabályok **ITT** olvashatók.

A munkáltató a munkavégzés feltételeként szabhatja meg a védőoltás felvételét, 45 napos határidővel. Az a dolgozó, aki orvosi igazolást kap arról, hogy számára ellenjavallt az oltás felvétele, nem kötelezhető az oltás felvételére. Ha nem veszi fel határidőre az oltást az érintett dolgozó, egy év fizetés nélküli szabadságra küldhető, ezt követően felmondással megszüntetheti a munkáltató a munkaviszonyt.

November 30-áig még igényelhető a maximum 10 milliárd forintos **Kamatmentes Újraindítási Gyorskölcsön**, amit a járvány miatt nehéz gazdasági helyzetbe került vállalkozások második alkalommal is igénybe vehetnek. A veszélyhelyzet ideje alatt még igényelhető az **Önfoglalkoztatók kompenzációs támogatása**, ami 219 000 forintnak

megfelelő támogatást jelent, azon, alkalmazott nélkül működő mikrovállalkozásoknak, akik azért nem voltak jogosultak ágazati bértámogatásra, mert nincs munkavállalójuk.

Hatósági áras üzemanyag, emelkedő energiaárak

November 15-étől három hónapig hatósági ára lesz az ESZ-95-ös minőségi fokozatú motorbenzinnek és a dízelgázolajnak. A hatósági árat, vagyis **a legmagasabb kiskereskedelmi árat bruttó 480 Ft/l** összegben állapították meg.

Mivel a rendelet kizárólag az üzemanyag-töltő állomások számára ír elő kötelezettségeket és határoz meg szankciókat, ezért kamaránk jelezte a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarának a jelenlegi szabályozással való egyet nem értését. Olyan közös teherviselésen alapuló szabályozás bevezetését javasoljuk, ami biztosítja, hogy az ellátási lánc minden szereplője, valamint az állam is arányosan részt vállaljon a hatósági árral összefüggésben keletkező veszteségekből.

November 26-áig várjuk a megyei vállalkozások részvételét az **MKIK GVI legújabb kérdőíves fel-**

mérésében, amit annak érdekében indított, hogy megismerje a hazai vállalkozások véleményét és tapasztalatait az elmúlt időszakban érzékelhető **energia- és üzemanyagárak növekedésével kapcsolatban.** Annak érdekében, hogy minél részletesebb és pontosabb képet alkothassunk az áremelkedés gazdasági következményeiről és a vállalkozásokra gyakorolt hatásairól, nagyon fontos, hogy minél több cég véleményét megismerjük.

Marad az átjárhatóság a SZÉP-kártya zsebei között, adócsökkentés jön, és minimálbér-emelés

2022. szeptember 30-áig meghosszabbította a Kormány a lehetőséget arra, hogy az egyes alszámlákra utalt Széchenyi Pihenő Kártya juttatást a szolgáltató a Széchenyi Pihenő Kártya elfogadói szerződésétől eltérően az eredeti alszámlánál meghatározott tevékenységi körébe tartozó szolgáltatás ellenértékének megfizetésére egy másik alszámlán lévő egyenleget is elfogadhatja, valamint a kártyabirtokos az egyes alszámlákon lévő pénzeszközt másik alszámlánál meghatározott szolgáltatás ellenértékének megfizetésére is felhasználhatja.

Bejelentették, hogy 2022. január elsejétől 2,5 százalékponttal csökken a szociális hozzájárulási adó mértéke, megszűnik a 1,5 százalékos szakképzési hozzájárulás, 10 százalékra csökken a kisvállalati adó kulcsa, és meghosszabbítják a kis- és középvállalkozások kedvezményét is a helyi iparüzési adóban, így jövőre is maximum 1 százalék adót fognak fizetni.

Aláírták a bérmegállapodást, ami szerint jövőre a garantált bérminimum 260 ezer forintra nő, a minimálbér pedig 200 ezer forintra emelkedik.

Válaszokat kaptunk a szakképzési jogszabályok változása kapcsán felmerült kérdésekre

A 2021. év második fele sem telt el szakképzésre vonatkozó jogszabályok változása nélkül, amely maga után vonja a kérdéseket, mind a vállalkozások, mind a további partnerek részéről. Az ITM, MKIK, NAV, valamint további szakmai szervezetek jogszabályi változásokra feltett kérdéseinkre az alábbi témakörökre bontva küldték meg válaszaikat.

Védőoltás kötelező elrendelése szakképzési munkaszerződéses tanulóknak esetében

A munkahelyek koronavírus elleni védelméről szóló 598/2021. (X. 28.) Kormányrendelet (a továbbiakban Rendelet) 2. §-ában leírtaknak megfelelően a munkáltató a munkavégzés feltételeként állapíthatja meg a védőoltás felvételét azon foglalkoztatottak esetében, akik a rendelet hatálybalépése előtt azt még nem vették fel. A rendelet meghatározza a lehetséges jogkövetkezményt is a védőoltásnak a munkáltató által meghatározott határidőn belüli fel nem vétele esetén (fizetés nélküli szabadság, munkaviszony azonnali hatályú felmondása). A Rendelet szerinti szabályozást, ahogy a rendes

munkavállaló esetében, a duális képzőhelyen megvalósuló szakirányú oktatásban is mindaddig alkalmazni kell, amíg a veszélyhelyzet fennáll, és amíg a rendelet szerinti szabályozás hatályban van. A fizetés nélküli szabadság elrendelése a szakképzési munkaszerződés keretében történő foglalkoztatás során is fennáll, és a munkaviszony megszüntetésének esetei az Szkt.-ban meghatározottakhoz képest kiegészülnek a Rendelet 2. § (9) bekezdése szerinti esetkörrel. A Rendeletben megfogalmazottak nem értelmezhetőek a szakirányú oktatás teljesítésére vonatkozó kötelezettség teljesítése alóli felmentésként.

Betegszabadság elszámolása

A betegszabadság idejére fizetett távolléti díj pénzügyi-elszámolási szempontból ugyanúgy viselkedik, mint a munkabér, tehát **az Szkt. 107. § (2) bekezdés a) pontjának értelmében elszámolható.**

„Vegyes” napok a törvénymódosítás után

Csak akkor fordulhat elő, hogy azonos napon közismereti oktatás is van, és duális képzőhelynél tartott szakirányú oktatás is, hogyha

azonos helyszínen kerül sor a foglalkozásokra (például, ha a duális képzőhely egyes szakirányú oktatási foglalkozásokra bérbe vesz termet a szakképző intézménytől).

Az ITM szakmai véleménye alapján ezen speciális esetekben sem szerencsés a törtnapi elszámolás bevezetése. Szükségtelenül bonyolítaná az elszámolást, és mivel nem teszi kötelezővé a jogszabály, ezért a rugalmasabb megoldást kell támogatni. Egyrészt ilyen helyzetben is törekedjenek a szereplők arra, hogy tömbösítéssel, többféle órarend váltakozásával elkerüljék a „vegyes” napokat. Ha mégis adódik ilyen speciális eset, amelyben úgy „vegyes” egy nap, hogy az megfelel az Szkt. 35. § (2) bekezdésének, akkor attól függően számít a szakképző intézményben teljesített oktatási napnak, vagy a duális képzőhelyen töltött napnak, hogy aznap hol volt a tanulónak több foglalkozása.

A projekt az Innovációs Technológiai Minisztérium finanszírozásában valósul meg a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprésze terhére, a projekt, illetve a támogatási szerződés száma: NFA-KA-ITM-9/2020/TK/05.

Szakképzés

Online és személyes tájékoztató a szakképzési hozzájárulás elszámolásának lehetőségeiről

Naprakész információkkal segíti duális partnereit a kamara

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara a szakképzési hozzájárulás elszámolásának témájában ismét előadást szervezett november 3-án azon gazdálkodó szervezetek számára, amelyek részt vesznek képzőhelyként a szakközépiskolai és szakgimnáziumi, illetve technikai és szakképző iskolai tanulók duális képzésében.

Kamaránk átfogó tájékoztatást és konzultációs lehetőséget biztosít a gyakorlati képzés felmerülő költségeinek elszámolási lehetőségeiről, amelyre szeretettel várjuk az érintett vállalkozásokat és azok könyvelőirodáit, valamint a szakképző intézmények képviselőit.

Az előadás megszervezésével támogatni kívánjuk duális partnereinket abban, hogy tájékozódjanak, megismerjék az új képzési rendszert, naprakész információt kapjanak a változásokról.

Változnak a szabályok

Az új szakképzési törvény szerinti előírásoknak megfelelően 180 gazdálkodó szervezetet vettünk nyilvántartásba, amelyek az új engedély birtokában tudják képezni a szakmajegyzék szerint szakmát tanulókat. A megkötött szakképzési munkaszerződésekre sajnos nem látunk rá, információit csak a vállalkozásoktól és az iskoláktól kapunk. (A korábbi gyakorlat, mely szerint a tanulószerveződéseket ellenjegyeztük és nyilvántartottuk, megszűnt.)

Az előadás hagyományosnak tekinthető, évente kétszer igyekszünk megszervezni ezt a tájékoztatót, hogy a sűrűn változó jogszabályok ismeretét, követését és alkalmazását segítsük. Az utóbbi időszak jelentős jogszabályváltozásai 2021. július 1-jétől léptek hatályba, majd szeptembertől egy újabb nagy változás történt, és már előre látható a 2022-es évben hatályba lépő további jelentős változás.

Tímárné Staberecz Teréz kamaránk tanácsadói hálózatának szakértője (okl. közgazda, könyvvizsgáló, a Mérleg Adótanácsadó és Könyvelő Iroda vezetője) előadásában a szabályozásban bekövetkező folyamatos változásokra, és a gyakorlati szakképzéshez kapcsolódó dokumentumok bemutatására is hangsúlyt helyezett. A jogszabályok, kapcsolódó rendeletek változásainak megismerésével összehasonlítható képet

kaphattak a résztvevők arról, hogy hogyan változnak a szakképzési hozzájárulás lehetőségei.

Elszámolás munkanapi alapokon

Ismételten felhívta a figyelmet, hogy a törvény munkanapi alapokra helyezte a duális képzőhelyek normatív elszámolási lehetőségeit, a tanulószervezőnél korábban alkalmazott havi normatívákkal szemben. Az előadás érintette a gyakorlati képzés kötelező dokumentumainak (jelenléti ív, foglalkozási napló, TB-bejelentést igazoló dokumentum stb.) körét is, amelyek az elszámolások alapjait képezik. A szakmai ismertető részletesen bemutatta a szakképzési munkaszerződésben foglalt kötelezettségeket mind a tanulóira, mind a duális képzőhelyekre vonatkozóan.

Facebookon a szakértők

Együttműködést építettünk ki egy országosan szerveződő könyvelői csoporttal, mely elsősorban a Facebookon fogja össze a szakértőket, közel 5700 taggal tartanak kapcsolatot. A csoport neve: **Könyvelői kihívások**. A csoport vezetője-kezelője Zádori Jácint lehetővé tette az együttműködésünk keretében, hogy a mai előadásunk közvetlenül megosztásra kerül ebben a szakértői csoportban. Köszönjük, hogy minél szélesebb körben elérhetjük az érintetteket.

Minden kérdésre megkapják a választ

A személyes részvétel sajnos a járványhelyzetnek megfelelően korlátozott volt, de ennek

ellenére a több mint 20 fő személyes részvételét lehetővé tettük. A közel 150 regisztrált online résztvevő részben élőben becsatlakozott az előadásba, vagy elfoglaltságához mérten utólag visszanézhetette az előadást, ami a korábbi gyakorlat szerint online megtekinthető és utólag elérhető, visszanézhető a CSMKIK Facebook oldalán és YouTube-csatornáján, így további jelentős számú megtekintést érünk el folyamatosan. Az előadás időtartama alatt írásban kérdéseket lehetett küldeni az előadónak, amelyeket az előadást követően megválaszolt, majd további két héten át, jelenleg is, várja a kérdéseket a témához kapcsolódóan.

Az előadás megszervezésével támogatni kívánjuk duális partnereinket és a munkájukat segítő könyvelőket abban, hogy információhoz jussanak, megismerjék az új képzési rendszert, naprakészen információt kapjanak a változásokról. Támogatni szeretnénk a kamaránk által nyilvántartott jelentős számú duális képzőhelyet abban, hogy a továbbiakban is vállaljanak szerepet a szakképzésben, a szakirányú oktatásban.

Az előadó prezentációja kamaránk honlapján **ezen az oldalon érhető el**, emellett a teljes előadás visszanézhető **kamaránk YouTube-csatornáján**.

A projekt az Innovációs és Technológiai Minisztérium finanszírozásában valósul meg a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprészt terhére, a projekt, illetve a támogatási szerződés száma: NFA-KA-ITM-9/2020/TK/05

Csakazértis egészség! – Orvos-természetgyógyász a Humán Klubban

Akik figyelmesen követik a HR-szakma aktuális problémáit, megoldásra váró feladatait, azok tudják, milyen aktuális kérdésekre várnak válaszokat. Ezek közül csak néhány: mit tegyünk, hogy a kiegészít elkerüljük, a lelki egyensúlyunk megmaradjon; iroda vagy home office; hogyan tartuk meg a munkaerőt?

Kamaránk és a Humán Szakemberek Országos Szövetsége (HSZOSZ) legutóbbi Humán

Klubjának vendége dr. Budai László Károly, orvos-természetgyógyász, germán gyógyterapeuta volt, aki 2019-ben már járt a klubban. Orvos-természetgyógyászként azt vallja, hogy igazán akkor tudunk tartós és valós minőségi életet élni, ha tudjuk, ismerjük, mi miért alakul ki a szervezetünkben, tisztában vagyunk azzal, hogy a hétköznapi élet során felmerülő élethelyzetek milyen hatással vannak

a biológiai testünkre. Ezért is fogalmazódott meg benne a gondolat: a biológiám nem ellenünk, hanem értünk dolgozik!

Szerinte az egészség, ha a legdrágább kincsünk, akkor tudnunk kell, hol, mit és hogyan tegyünk azért, hogy megőrizzük, vagy ha szükséges, akkor visszaszerezzük. Az előadó a megbetegedések három útjából ezúttal a fizikai és környezeti tényezőket emelte ki, melyek most igencsak aktuálisak.

Több mint ezer tanuló vehet részt üzem- és iskolai tanulmánylátogatásokon

Kiállítások, rendezvények a pályaeorientáció jegyében

„Találd ki magad!” címmel háromnapos pályaválasztási kiállítást rendezett a Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya november 4-étől 6-áig, a Szent-Györgyi Albert Agórában. A rendezvényen kiállítóként részt vettek a megyéből a középfokú iskolák, felnőttképző intézmények, pályaeorientációval foglalkozó szervezetek, valamint duális képzésben részt vevő munkaerő-piaci cégek is. A rendezvénysorozat a pályaválasztás előtt álló diákokat, szüleiket és a pedagógusokat várta.

A rendezők arra törekedtek, hogy az érdeklődők minél szélesebb körből gyűjthessék össze a sikeres pályaválasztáshoz szükséges információkat. A kiállítók nemcsak bemutattak és tájékoztatást adtak, hanem törekedtek arra is, hogy szemléletes képet nyújtsanak az iskolákról és az oktatott szakmákról. Szombaton családi napra is várták az érdeklődőket, amikor a diákok szüleikkel együtt ismerkedhettek a kiállítókkal.

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara standjánál a középfokú oktatási intézményekről, az általuk kínált szakokról és szakmákról, az egyes iskolatípusok előnyeiről, hátrányairól, és az ágazati szakképzésről informálódhattak az érdeklődők. Az új szakképzési

A diákok kipróbálhatták az „En utam” pályaeorientációs játékot is.

rendszer, valamint a Covid 19 által okozott bezárások miatt különös hangsúlyt fektettünk a szülők megfelelő szintű informálására is. Ennek érdekében „szülői sarkokat” alakítottunk ki, amelyekre egy végzős tanulóknak és szüleiknek szüksége lehet. A szülők és a pedagógusok egyénre szabott segítséget vehettek igénybe a kamara szakembereitől. Ezzel elő kívántuk mozdítani a tanulók és a szülők együttes tájékozódását, a közös gondolkodást és a tudatos

iskolakeresést, amelyek a sikeres pályaválasztás feltételei.

A diákok kipróbálhatták az „En utam” pályaeorientációs társasjátékot is, amely a döntéshozatali készségek, a stratégiai és a kritikus gondolkodás gyakorlásában segíti a fiatalokat. A háromnapos rendezvényen közel 150 tanuló, valamint 120 szülő és pedagógus fordult kamaránkhöz pályaeorientációval kapcsolatos kérdéseivel.

A hagyományoknak megfelelően az esemény idén is **üzemlátogatásokkal** kezdődött, hogy a pályaválasztás előtt álló diákok bepillantást nyerjenek egy-egy szakma mindennapjaiba. Október 19-én elsőként a Telum Fémipari Bt. telephelyére látogathattak el a fiatalok, ahol a gépészet ágazat egy speciális területével, a fegyvergyártással ismerkedhettek meg.

Az őszi időszakban október 19. és november 19. között a Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatallal közös finanszírozásban szerveztünk megyeszertei üzemlátogatásokat és iskolai tanulmánylátogatásokat. Ezekben az eseményekben közel 20 iskola több mint 1000 tanulója vett részt.

A projekt az Innovációs és Technológiai Minisztérium finanszírozásában valósul meg a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprész terhére, a projekt, illetve a támogatási szerződés száma: NFA-KA-ITM-9/2020/TK/05

SZKTV, OSZTV, Szakma Sztár Fesztivál

Hamarosan újra szakmák versenyeznek

A 2021/2022. tanévben a Szakma Kiváló Tanulója Verseny és az Országos Szakmai Tanulmányi Verseny országos döntőjét, a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan, az MKIK a Szakma Sztár Fesztivál keretében immáron 15. alkalommal szervezi meg, amelynek részét képezi a területi kamaráknál megvalósuló írásbeli területi előválogató versenyek. A versenyfelhívás alapján 2022. január 10. és január 25. között szervezzük meg az SZKTV és OSZTV versenycsoportok, szakképesítések területi előválogató versenyeit, amelyre közel 400 tanulót várunk.

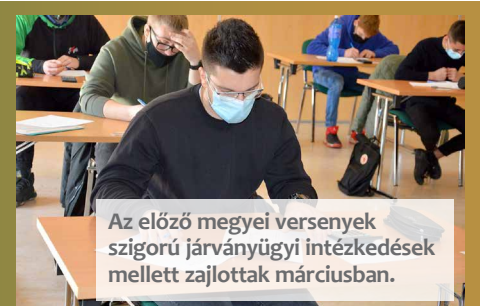
A szakmai verseny fő célkitűzései a magyar szakképzés színvonalának további emelése, eredményeinek széles körű bemutatása. A végzős tanulók és iskoláik (tágabban a szakképzés) szakmai megfeleltetése a gazdaság igényeinek és elvárásainak. A szakképzésben részt vevő tehetséges tanulók számára a megmérettetés és a kiemelkedő eredmények elérési lehetőségének biztosítása. A „fizikai, közlekedési, informatikai és távközlési szakképesítések” társadalmi presztízsének és vonzerejének növelése a szakmunkás pályamodell bemutatása, népszerűsítése révén, illetve a pályaválasztás és a pályaeorientáció erősítése által.

Éltszerű, gyakorlatorientált feladatokkal mérni a versenyzők tudását.

A versenyre jelentkezni a www.szakmasztar.hu honlapon megjelenő jelentkezési felületen lehet. A jelentkezéshez szükséges adatok rögzítését követően a kinyomtatott jelentkezési lapot az iskola igazgatójának egyetértő, támogató nyilatkozatával együtt kell a területileg illetékes kereskedelmi és iparkamarához eljuttatni. **Jelentkezés és a jelentkezési lapok beérkezési határideje: 2021. december 16.**

A területi előválogatókat követő országos válogatók megszervezésével kívánja az MKIK biztosítani, hogy a legfelkészültebb diákok kerülhessenek a verseny országos döntőjébe. A versenyzőket a területi előválogatón és az országos válogatón szerzett pontok alapján versenyrendszert, (eredményük önállóan kerül értékelésre) szakképesítésenként külön-külön rangsorolják, és ennek megfelelően – figyelembe véve a szakképesítésenkénti versenyszabályzatokat – kerül sor a legjobbak behívására a verseny válogatójába, illetve az ezt követő országos döntőbe.

2022. április 25–27. között rendezik meg a 15. Szakma Sztár Fesztivált, ahol közel 250 versenyző, 65 szakképesítésben mutatja meg szakmai ismereteit.

Az előző megyei versenyek szigorú járványügyi intézkedések mellett zajlottak márciusban.

Az interaktívtevékenység-szigeteken a látogatók is kipróbálhatják tudásukat.

A HUNGEXPO Budapest Kongresszusi és Kiállítási Központ három pavilonjában, 500 szervezet és 840 közreműködő részvételével rendezik meg a fesztivált.

A Szakma Sztár Fesztivál továbbá helyszínt ad a IX. WorldSkills Hungary Nemzeti Döntőnek és bemutatónak, amelyen a WorldSkills Hungary program részeként Magyarország fiatal szakemberei két nemzetközi versenysorozatban, a kétévente megrendezendő WorldSkills és EuroSkills versenyeken méretetik meg magukat.

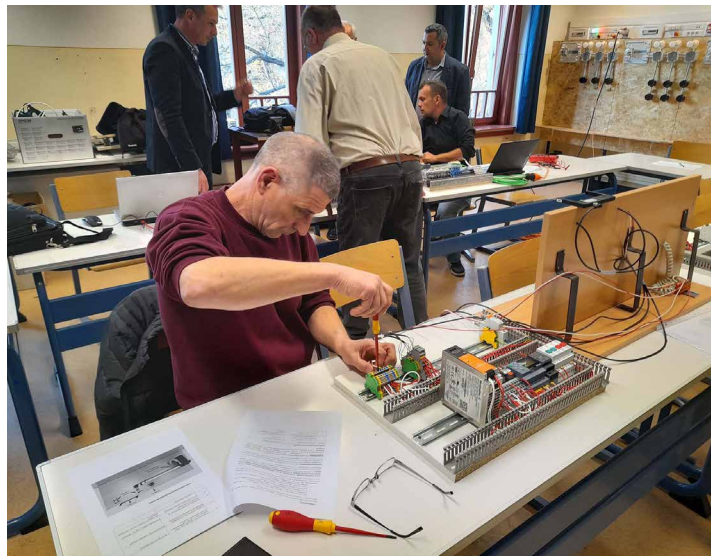
További információ:

<http://szakmasztar.hu/>

<https://csmkik.hu/oldalak/szakkepzes>

A projekt az Innovációs Technológiai Minisztérium finanszírozásában valósul meg a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprész terhére, a projekt, illetve a támogatási szerződés száma: NFA-KA-ITM-9/2020/TK/05.

Szakképzés

Autószerelők, hegesztők, kozmetikusok, villanszerelők

34-en tettek sikeres mestervizsgát

2021-ben 35-en vettek részt a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara támogatott mesterképzésein. Közülük 34 fő vette sikeresen az akadályokat. Idén autószerelő, hegesztő, kozmetikus és villanszerelő szakmában szereztek mesterlevelet a képzés résztvevői.

Augusztusban minden szakma esetében elkezdődött a szakmai rész oktatása, és párhuzamosan zajlott az elméleti és szakmai ismeretek átadása. A szakmai tananyagegység oktatására a mesterprogramban előírt feltételeknek megfelelő külső partnereket kértünk fel, és a mestervizsgák is ugyanitt valósultak meg. Az autószerelő szakma esetében a csongrádi Autószerelő Kft., a kozmetikusképzésnél a Heléna Kozmetikai Stúdió, a hegesztő-, illetve a villanszerelő-képzés esetében az Edupark Nonprofit Kft. segítette a mesterképzés és vizsgák megvalósítását. A mestervizsgákat október 25-én a kozmetikus mesterjelöltek kezdték meg és november 11-én a hegesztő mestervizsgázók zárták le. A jelölteknek minden szakma esetében

először egy központi interaktív vizsgán, majd egy komplex projektfeladat keretében kellett a tudásukról számot adni.

Az újdonsült mesterek még az idei évben átvehetik mesterleveleiket. A kamara köszönetet mond a képzés és vizsga során közreműködő partnereknek, a felkészítő és kérdező tanároknak, valamint a vizsgákon résztvevő vizsgabizottsági elnököknek és tagoknak.

A támogatást önrész vállalása mellett kapták meg a jelöltek, amely az idei évben bruttó 84 000 Ft volt.

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara nyilvántartott, a 2013. évi LXXVII. törvény 2. A és B §-aiban meghatározott felnőttképzési engedéllyel rendelkező intézmény. Felnőttképzési nyilvántartási száma: B/2020/001775.

Felnőttképzési engedélyszám: E/2020/000429.

A projekt az Innovációs Technológiai Minisztérium finanszírozásában valósul meg a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprész terhére, a projekt, illetve a támogatási szerződés száma: NFA-KA-ITM-9/2020/TK/05.

Átadták a Szeged Szakképzéséért Díjat

2020 és 2021-ben összesen 24-en vehették át a Szeged Szakképzéséért Díjat

Ünnepélyes keretek között átadták a Szeged Szakképzéséért Díjat a Szegedi SZC Vedres István Technikum dísztermében. A tavalyi járványhelyzet nem tette lehetővé az esemény megszervezését, ezért idén a 2020. és a 2021. évi kitüntetettek együtt vehették át az elismeréseket.

A „Szeged Szakképzéséért” Díjat 2016 óta adják át azzal a céllal, hogy megköszönjék azoknak a cégeknek, oktatóknak, diákoknak, illetve munkatársaknak a munkáját, akik a szakképzésért kiemelkedően sokat tesznek. A mostani rendezvényen összesen 24-en kaptak elismerést.

A gazdasági szereplők közül 2020-ban: a Moltech Kft.-t (Röszke) és Naturtex Kft.-t, 2021-ben pedig Gonda József szobafestőt és a mórhalmi Szent Erzsébet Fürdőgyógyászati Nonprofit Kft.-t díjazták.

Dinamikus családi céget vezet Kaszás Anikó

A SolvElectric kapta a Dél-alföldi Innovációs Díjat

Idén már tizenkettedik alkalommal adták át a Dél-alföldi Innovációs Díjat Szegeden – gazdasági társaság kategóriában ezúttal a SolvElectric Technologies Kft., kamaránk önkéntes tagja kapta az elismerést. Az MTA Szegedi Akadémiai Bizottság szakmai közreműködésével a Csongrád-Csanád, a Békés és a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Dél-alföldi Regionális Innovációs Ügynökség Kht. közösen hirdette meg idén is a pályázatot.

A SolvElectric Technologies Kft. a SolvAir UNI fotokatalízis elven működő levegőfertőtlenítő és szagtalanító berendezés kifejlesztéséért kapta az innovációs díjat – jelentette be a november eleji díjátadón Kemény Lajos akadémikus, az elismerést odaítélő kuratórium elnöke.

A berendezés lelke a fotoreaktor

– A fotokatalízis elven működik a levegő fertőtlenítésére és szagtalanítására szolgáló, díjazott berendezésünk. Az eszköz fotoreaktorként bontja le a mikroorganizmusokat és távolítja el hatékonyan az allergéneket, valamint a penészspórákat a levegőből. Előnye, hogy csöndes, és alkalmazása nem terheli a környezetet, filter-mentesen és ózontermelés nélkül is képes fertőtlenítő hatást kifejteni – mondta a díjátadón Kaszás Anikó. A családi vállalkozásként működő SolvElectric ügyvezetője hozzátette, a berendezést a Szegedi Tudományegyetem egyik professzorával együttműködve alkották meg, a forgalmazás megkezdése óta több intézményben látja el hatékonyan feladatát.

Gyakorlati oktatóhely is SolvElectric

– 1996 óta vagyunk a kamarával kapcsolatban, azóta képezünk szakmunkástanulókat és vagyunk gyakorlati oktatóhely, 140 tanuló biztos, hogy megfordult már nálunk – mondja Kaszás Anikó, hozzátéve, hat éve partner a cég az SZTE Mérnöki Karának duális képzésében. Gépészmérnökökkel, mechatronikusokkal és műszaki informatikusokkal foglalkoznak, ezzel segítik az utánpótlást is, több volt tanulójuk dolgozik már hosszabb ideje a cégnél.

Prototípus 24 óra alatt

– 2012 óta van kutatás-fejlesztési (KFI) részlegünk, a 35 alkalmazottból 13-an itt dolgoznak. Vannak, akik ipari kutatásokkal foglalkoznak, vannak elektronikai, mechanikai tervezőink, szoft-

verfejlesztőnk, és ezen a részlegen belül működik a prototípusgyártó részlegünk is. Túlzás nélkül állítom, hogy egy egyszerűbb prototípusterméket 24 óra alatt elő tudunk állítani, ha már elkészültek hozzá a tervek – mondja büszkén az ügyvezető.

A pandémia az elektronika ipart sem kerülte el

A pandémia hatása az elektronika-iparba is begyűrűzött, a globális chiphiány megnehezíti mindenki életét. A még beszerezhető alkatrészek is csak hosszabb szállítási határidőkkel érkeznek. – Furcsa azt érzékelni, hogy mennyire lelassult ez a dinamikusan fejlődő iparág. Egyre többet kell foglalkozni a kollégákkal is, fokozott stresszhelyzetek alakulnak ki, amiből nem hagyhatjuk ki a járvány miatti félelmeket sem. Türelmesebbeknek és figyelmesebbnek kell lennünk egymással, hogy ezen a nehezített pályán hatékonyan és eredményesen tudjunk dolgozni – hangsúlyozta az ügyvezető.

Kaszás Anikó

Tanul a család

Kaszás Anikó kisebbik gyermeke a 27 éves Dávid, aki vállalkozásmenedzsmentet tanult, Brüsszelben végezte az egyetemet, és már több éve a családi cégben dolgozik, mint bussinesz manager. Feladata az ismertség növelése és az üzletkötés. Dániel, a 32 éves idősebb fiú is több évig dolgozott a cégnél, most máshol gyűjt tapasztalatot. Marketing és filmtudományi mesterképzést végzett.

Az ügyvezető is állandóan tanul, jelenleg a változás menedzsment, a digitalizáció, és az Ipar 4.0 az, ami kiemelten érdekli. – A különböző képzések után mindenből megpróbálom kivonni az esszenciát, és olyan formában alkalmazni, ami a cégem méretének megfelelő és segíti a munkánkat – mondta Kaszás Anikó, hozzátéve,

Kaszás Anikó Kemény Lajos kuratóriumi elnöktől vette át az elismerést.

tanulva tanít. Például, amikor gyakorlati órát tartottak a cégnél az SZTE Villamosmérnöki Kar hallgatóinak az inverter technológiák alkalmazásából és a lítiumos energiatárolók szerepéről.

Másokat is segít külpiacra lépni

Az ügyvezető az Országos Vállalkozói Mentorprogram külpiaci mentorvállalati képviselőjeként is vállal feladatokat Csongrád-Csanád megyében. – Ez a program azért indult, hogy olyan vállalkozásokat segítsen a külpiacra lépni, akik még nem foglalkoznak exporttal. A mentorok feladata az, hogy bármilyen díjazás nélkül, gyakorlati tapasztalataikkal segítsék a cégeket abban, hogyan érdemes eredményesen a külpiacra lépni és exportálni.

Néhány hónapja a Solvelectric Technologies Kft. SolveSun növénynevelő LED lámpáját is díjazták, a szlovéniai MOS Celje Nemzetközi Kiállítás és Vásáron megrendezett Fair Awards-on bronz minősítést kapott. – A LED technológiát és annak alkalmazását a SolveSun növénynevelő LED lámpánkkal kezdtük. Igaz, hogy ez más terület, de az itt szerzett tapasztalatokat a LED chipekről be tudtuk építeni az innovációs díjat nyert SolveAir UNI fejlesztésbe.

Ózonmentes légtisztító közösségi járművekhez

A közösségi közlekedést biztonságosabbá tevő, a járművek légtechnikai rendszerére integrált, fotokatalitikus elven működő levegőtisztító rendszert fejleszt pályázati támogatással a szegedi SolvElectric Technologies Kft. A 2023 nyaráig tartó, 313 millió forintos költségvetésű program megvalósítására a cég 202 millió forint támogatást nyert el az Innovációs és Technológiai Minisztérium döntése alapján. A fejlesztés végeredménye a piacon egyedülállóként alkalmas lesz a magas levegőáramoltatási környezetben is hatékonyan tisztítani a levegőt. Az alkalmazott LED-ek és bevonatok teljesen biztonságosak, így menet közben is egy légtérben működhetnek az utasokkal. A korábbi kutatási és fejlesztési eredményekre alapozott projektben az új levegőtisztító rendszer kifejlesztése mellett elvégzik a termék autóbuszokon történő kipróbálását és piacra vitelét is.

Szabó Tamás nyerte az innovációs díjat természetes személy kategóriában

Természetes személy kategóriában Szabó Tamás nyerte el a Dél-alföldi Innovációs Díjat „BorderWatcher project” című pályázatával. Ez a mobiltelefonos alkalmazás hasznos információkkal látja el felhasználóit a határátkelőhelyek forgalmáról, leterheltségéről és egyéb specifikus paraméterekről. Az applikáción keresztül a határrendszerekről érkező hivatalos adatok mellett, a felhasználók által feltöltött információk alapján valós idejű jelentéshez lehet jutni. Az applikációt már jelenleg is több mint 50 ezren használják, naponta 3-6

ezer ember nyitja meg. (Fotó: MTA Szegedi Akadémiai Bizottság)

Rilium – vezetői tréning és i3 klub

Sikerek és nehézségek a technológiaváltásban

Mottó: Az emberek nem a változásnak állnak ellen, hanem a nyomásnak. (Leandro Herrero)

A technológiaváltásban érintett vezetőknek szervezett kamaránk tréninget november 11-én, a változásmenedzsment és a vezetői szerepek összefüggésrendszerét vizsgálva. A program szervesen kapcsolódott a korábban Ipar 4.0 témakörben megtartott rendezvényekhez, így a június 8-ai első i3 klubhoz (Ipari, Innovációs és Informatikai Klub), a szeptemberi Güttler Kft.-nél tartott céglátogatáshoz, és az októberi K+F konferencia eredményeihez.

A tréningen azt járták körbe a résztvevők, hogy egy technológiai transzformáció milyen fellépést, változásmenedzsmentet kíván a vezető részéről. Hogyan kell a vezetőnek alkalmazkodnia az új helyzethez, a szükségszerű új eljárásokhoz és folyamatokhoz, továbbá hogyan tudja munkatársait és irányító kollégáit maga mellé állítani.

Az eseményen szó volt csoportdinamikáról, változási görbéről, döntési pontokról és eljárásokról, munkavállalói ellenállásról, belső szervezeti kommunikációról. Emellett számos élő és működő példa került terítékre, sikertörténetek és kudarccal végződő helyzetek elemzésével is foglalkoztak a résztvevők. A hatékony párbeszéd és jó gyakorlatok megosztása révén, számos vezető tudott megfogalmazni változtatási igényt, valamint fejlesztési pontokat saját szervezetében.

A nagyobb létszámot megmozgató tréning után, a délután folyamán szűkebb körben, a

A projekt az Európai Unió társfinanszírozásával valósul meg

Interreg - IPA CBC Magyarország - Szerbia

A résztvevők a klub keretében először összedezték a technológia-

technológiaváltásban érintett cégvezetőknek szerveztünk i3 klubot. Az erre az alkalomra készült előadásból megtudhatták a résztvevők, hogy mit mutatnak a kutatások a technológiai transzformációk sikerrátájáról, és vajon melyek a technológiaváltás legfőbb buktatói. Mint kiderült a sikerráták világszerte megdöbbentően alacsony értéket mutatnak, akár egy robottechnológia, de akár egy új digitalizációs eljárás vagy rendszer bevezetésénél.

máshoz jobban kapcsolódhassanak.

RILIAM I-4.0 projektünk referenciaszáma: husrb/1903/43/0051/csmkik/01

Ez a rendezvény a Rilium I-4.0 projektben, az Európai Unió pénzügyi támogatásával valósult meg, az Interreg-IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program Magyarország–Szerbia által. A tartalmáért teljes mértékben a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara vállalja a felelősséget, és az semmilyen körülmények között nem tekinthető az Európai Unió és/vagy a programot Irányító Hatóságnak állásfoglalását tükröző tartalomnak.

váltásban érintett főbb csoportok (munkavállalók, vezetők, beszállítók és vevők) helyzetét és érdekeltségét, majd a munkavállalók példáján keresztül arra világítottak rá, hogy mi a valódi háttere az ellenállásuknak, és ezek hogyan kezelhetők szervezeti eljárásokkal, beavatkozásokkal.

A csoport – szimulációs eljárás keretében – két folyamatot dolgozott ki: az egyik esetben egy CRM-rendszer bevezetéséhez köthető szervezeti beavatkozásokat, a másiknál pedig egy technológiaváltáshoz kapcsolódó feszültségcsoport enyhítésének eszközeit listázva fel.

Számos jó gyakorlat, vezetői és szervezeti irányítási eszköz hangzott el, az összegzés során pedig többen jelezték, hogy szükséges lenne a vállalatok közötti együttműködések fejlesztéséről is beszélni azért, hogy az értékláncban a szereplők jobban ki tudják egymást egészíteni, egy-

Tram-trainről a reklámklubban

Kamaránk Kommunikációs és Reklámklubjának kezdeményezésére Hódmezővásárhely és Algyő után a megyeszékhelyen ültek egy asztalhoz a cégek, civilszervezetek vezetői, hogy megvitassák azt, miként lehetne a leghatékonyabban közlekedtetni a tram-traint. Szó volt kedvezményes fürdőzésről és a szerelvényre szervezett programokról is.

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (CSMKIK) Kommunikációs és Reklámklubja háromrészes sorozatot indított, amelynek részeként Hódmezővásárhelyen, Algyőn és Szegeden gyűjtötték össze a javaslatokat arról, hogy miként lehetne hatékonyan működtetni a vasútvillamost a megyében. November 9-én Szegeden ültek asztalhoz a szakemberek Tóth István Tibor közlekedési szakértő vezetésével.

Az eseményen Katona Zsolt, a vásárhelyi Török Sándor Strandfürdő és Gyarmati Dezső Sportuszoda vezetője jelezte, a fürdő

a szegediek számára is nyitott, idén nyáron pedig az is jól látszott, Szegedről is sokan utaznak strandolni Vásárhelyre. Éppen ezért kihasználják a tram-train adta lehetőségeket, és november végétől kedvezményekkel várják a fürdőzőket, a részleteket érdemes lesz figyelni a fürdő oldalán.

Nagy Imre, a Dél-Alföldi Urbanisztikai Egyesület elnöke szerint mindenképp pozitív hozadéka lesz a tram-trainnek a belvárosi megálló Szegeden és Vásárhelyen is, ezt az igényt az eddigi vasúti közlekedés, valamint a távolsági buszok nem szolgálták ki. Kiemelte, turisztikai, kulturális célpontok válnak könnyen elérhetővé a modern közlekedési eszközzel, amely látványeleme is lesz mindkét városnak.

A szintén jelenlévő Nagy József MÁV-főtanácsos, az alapítvány titkára jelezte, ő külföldön már szerzett tapasztalatokat a tram-train közlekedésről. Úgy vélte ugyanakkor, hogy nem

lesz könnyű a vasúti közlekedéstől elszokott embereket visszazoktatni. Közölte, a zenélő villamoshoz hasonló programokat, tematikus napokat érdemes lehet a vasútvillamosra is szervezni.

Szeri István, a 22. Nemzetközi Közlekedési Konferencia szervezője szerint a tram-train azért is lesz jó, mert mentesíti az utasokat a sokaknak kellemetlenséget jelentő átszállástól, ráadásul gyorsabban juthatnak majd el egyik városból a másikba, miközben környezetbarát módon közlekednek. Megjegyezte, Budapest és Esztergom környéke jó példa arra, hogy milyen pozitív eredménye van a vasúti modernizációnak.

40 milliárdos beruházással 25 százalékkal növelik a téliszalámi gyártását Új szalámiüzemet épít a Pick Zrt.

Negyvenmilliárd forintból épít új szalámiüzemet a Pick Szeged Zrt., a Szabadkai úton – jelentette be a Külügyminisztériumban tartott sajtótájékoztatón Takács István, a Pick Szeged Zrt. vezérigazgatója, aki ezt követően Szegeden, közmeghallgatás keretében ismertette a beruházás részleteit. Mint elmondta, a mostani beruházás egyedülálló a cég 150 éves történetében.

Az új üzem Szegeden, a már meglévő, Szabadkai úti érlelőtorony mellett épül fel. A Pick Szeged Zrt. – mely a Bonafarm Csoport tagja és egyben Magyarország meghatározó húskészítmény-gyártója – jelenleg évi 10 ezer tonna téliszalámi előállításra képes. Ezzel a mennyiséggel

maximálisan kihasználja szalámigyártó-kapacitását, amit a most bejelentett beruházással 25%-kal bővít. „A Pick penészes szalámik – elsősorban a Pick téliszalámi – iránt folyamatosan nő a kereslet, ugyanis termékeink nemcsak a hazai fogyasztók kedvencei, hanem külföldön is nagy népszerűségnek örvendenek” – mondta Takács István. Jelenleg is több mint 30 országba jutnak el a vállalat húskészítményei, de a külföldi piacokon még további lehetőségeket látnak, ami indokolja a gyártókapacitás bővítését.

A vezérigazgató elmondása szerint olcsóbb kerítésen belül, barna mezős beruházásban fejleszteni a Szabadkai úti gyárat, ahová a Maros utcából is átkerül a penészes szalámi gyártása, mint zöld mezős beruházásban új üzem építeni a Budapesti út mellett. Az utóbbi két ingatlant, illetve telket is hasznosítják majd, de a vállalatcsoport erről még nem döntött. Takács István előre jelezte, az építkezés alatt, a bontások miatt lesz zaj, por és az építkezéssel kapcsolatos forgalom is megnövekszik, lesznek ide-

iglenes forgalmi korlátozások, de ezeket mindig jó előre jelzik. A kivitelezés több fázisban történik, és a tervek szerint 2024 második felében kerülnek majd ki az első szalámirudak az üzemből.

A beruházáshoz 10,6 milliárd forint, egyedi kormánydöntés alapján megítélt vissza nem térítendő támogatást kap a vállalat.

Egyedi technológiával, hagyományosan

A cég szakemberei közel 3 év alatt fejlesztették ki azt az egyedi technológiát, amellyel modern, 21. századi körülmények között valósítható meg a hagyományos, bükkfán történő füstölés úgy, hogy utána a nélkülözhetetlen természetes penészesedési folyamat is be tud indulni a szalámirudak felületén. A beruházás keretében megújuló energiaforrásokat, napelemeket is telepítenek, ami a teljes körű korszerűsítés mellett lehetővé teszi azt, hogy a jövőben kisebb ökológiai lábnyommal állítsanak elő egy kilogramm szalámit.

A beruházással 40 százalékkal növelik gyártási kapacitásukat

Új gyár- és irodaépületet avatott a Naturtex

Össességében 3,8 milliárd forintos fejlesztést valósított meg a Naturtex Kft. és leányvállalata, az NTT Manufacturing Kft. Szegeden, a kormány 1,4 milliárd forintos támogatásával. Több mint 10 ezer négyzetméternyi új gyárterületet alakítottak ki, és megújult a meglévő 4,5 ezer négyzetméter is, a gyártósorokat pedig a világon elérhető legmodernebb technológiákkal látták el. A Kereskedő közben megépített új gyártóüzemmel és irodaházzal 150 új munkahely jött létre. A Naturtex éves kapacitása 40 százalékkal növekszik a beruházás révén. Az új gyár- és irodaépület átadásán jelen volt Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter is.

Gellért Ákos, a Naturtex Kft. alapítója elmondta, az 1989-ben létrehozott cég életében nagy lépés ez a mostani fejlesztés, amely már a második generáció sikere. Büszke a 15 éves közös munkára, amelyet a fiaival, Ákossal és Balázzsal valósított meg. Ismertette a cég történetét is, miszerint már több mint 30 éve dolgoznak azon, hogy a pihentető alvás elérése érdekében a legmegfelelőbb termékeket biztosítsák vásárlóik számára. 2006 óta 100 százalékban magyar tulajdonban lévő családi vállalkozásként működnek a hazai ágyműipar meghatározó szereplőjeként. Termékeiket a világ több mint 40 országába exportálják. A

Joggal büszke új gyár- és irodaépületére a Gellért család. Középen az alapító, Gellért Ákos, balról Ákos, jobbról Balázs fia.
Fotó: Frank Yvette, Délmagyarország

fő profilként tollal, természetes szállal, illetve műszállal töltött paplanok, párnák gyártására,

forgalmazására szakosodott cég új telephelyével tovább növeli versenyképességét.

Közép-európai Szakmai Fórum és Üzleti Találkozó

Az Enterprise Europe Network hálózat magyarországi konzorciuma december 9–10-én szakmai fórumot és kapcsolatépítő rendezvényt szervez, amelynek fő témája: A hálózatok ereje a gazdaság újjáépítésében.

Ízelítő a programból:

2021. december 9.

- Sikeres együttműködések elősegítése Közép-Európában
- KKV-k nemzetközi növekedésének finanszírozása, a regionális innováció elősegítése
- Sikeres KKV-együttműködések Közép-Európában

2021. december 10.

- Enterprise Europe Network közép-európai üzletemertalálkozó (online és offline)

Az üzleti találkozó fókusz ágazatai:

- Mezőgazdaság és élelmiszeripar
- Egészségipar
- Környezetipar
- Építőipar
- Gépipar
- Járóipar
- Elektronika
- IKT
- K+F

Üzletfejlesztés-karrierajánló

További részletek és jelentkezés:
Enterprise Europe Network Közép-európai Cúcstalálkozó és B2B Regisztráció, résztvevők érdeklődési területei

Q Pályázati figyelő

December 9-éig lehet pályázni a Magyar Falu Program újabb szakaszában

Újabb szakasza indult el a GINOP-1.2.9-20-as Hátrányos helyzetű településeken működő mikro- és kisvállalkozások fejlesztéseinek támogatása című programnak. Ebben a szakaszban azok a mikrovállalkozások pályázhatnak, amelyek szabad vállalkozási zónának minősülő, vagy szabad vállalkozási zónának nem minősülő területen található, 5000 fő alatti településen valósítják meg fejlesztéseiket.

A pályázó vállalkozásoknak minimum 1 lezárt üzleti évvel kell rendelkezniük és állományi létszámuk minimum 1 fő kell, hogy legyen. A programban **2-10 millió forint** vissza nem térítendő támogatás igényelhető, a támogatási intenzitás **maximum 70 százalék**. A lehívható előleg mértéke 50 százalék.

A támogatás új eszközök, gépek beszerzésére, valamint ingatlanberuházás megvalósítására, például üzletek vagy műhelyek építésére, bővítésére, korszerűsítésére és átalakítására fordítható.

A támogatási kérelmek beadására **2021. december 9-éig** van lehetőség.

Új kapacitásbővítő GINOP Plusz pályázat indul januárban

Megjelent a GINOP Plusz-1.2.3-21-es A mikro-, kis- és középvállalkozások modern üzleti és termelési kihívásokhoz való alkalmazkodását segítő fejlesztések támogatása a leghátrányosabb helyzetű régiókban című felhívás tervezete, ami **november 28-áig** véleményezhető **IDE** kattintva.

Azok a mikro-, kis- és középvállalkozások pályázhatnak, melyek rendelkeznek legalább 1 lezárt, teljes üzleti évvel, és 3 fős statisztikai állományi létszámmal, kettős könyvvitelt vezetnek, és nem tartoznak a KATA hatálya alá.

Kötelezően megvalósítandó tevékenység a **Technológiai fejlesztést eredményező új eszkö-**

zök beszerzése. Emellett legalább 1 db választható, önállóan nem támogatható tevékenység megvalósítása szükséges az alábbiak közül:

- Technológiai fejlesztést eredményező új eszközök beszerzése
- Infrastrukturális és ingatlanberuházás
- Tanácsadási szolgáltatások igénybevétele
- Képzési szolgáltatások igénybevétele
- Megújuló energiaforrást hasznosító technológiák alkalmazása
- Információstechnológia-fejlesztés

Támogatás összege: 10 000 000–150 500 000 Ft

Támogatás intenzitása: maximum 70%

A támogatási kérelmet várhatóan **2022. január 17. 08:00 órától 2022. január 24. 12:00 óráig** lesz lehetőség benyújtani.

December végéig igényelhető támogatás munkahelyi képzésekre

A munkavállalók és vállalatok alkalmazkodóképességének és termelékenységének javítása a munkaerő fejlesztésén keresztül című GINOP Plusz-3.2.1-21-es támogatás célja, hogy a vállalkozásoknak támogatást nyújtson a munkahelyi képzések megvalósításához, ezzel növelve a termelékenységüket. A munkaadók az állami foglalkoztatási szervként eljáró kormányhivatalhoz benyújtott kérelem alapján támogatást kaphatnak a képzési költségek, és a kapcsolódó bérköltségek finanszírozásához.

Milyen képzéseket támogatnak?

- Szakmai ismeretre irányuló képzés
- Soft skill képzés
- Információs és kommunikációs (IKT) technológiákra irányuló képzés
- Nyelvi képzés

A támogatás maximális összege mikro-, kis- és középvállalkozás esetében **50 millió Ft**, nagyvállalatoknál **100 millió Ft**. A támogatás maximális mértéke **70%**.

Támogatási kérelem október 1-jétől a forrás

Pályázatképesség 2022-ben – hogyan ne rontsuk el még 2021-ben?

Kamaránk Számviteli és i3 klubja, valamint az Enterprise Europe Network Szeged közös online klubrendezvény keretében kívánja segíteni a vállalkozásokat pályázati eredményességükben. December 2-ai eseményünkön arra keressük a választ, hogy mire kell még 2021-ben figyelni ahhoz, hogy 2022-ben sikeresen pályázzon egy vállalkozás? Olyan gyakorlati praktikákat mutatunk be, amelyekkel javíthatjuk pályázói esélyeinket az elkövetkező években megjelenő felhívásoknál. Előadóink vállalkozói, könyvelői, és pályázatiírói szempontból is tanácsokkal látják el a leendő pályázókat.

Az eseményről további információ **IDE** kattintva érhető el.

kimerüléséig, de legkésőbb **2021. december 31-éig** nyújtható be.

Később nyílik meg a vállalkozásoknak szóló K+F pályázat

2021. december 13. és 2022. január 5. között lesz benyújtható támogatási kérelem a GINOP PLUSZ-2.1.1-21-es Vállalati kutatási, fejlesztési és innovációs tevékenységek ösztönzése című felhívásra. A konzorciumi formában is pályázható programban **50 millió és 1 milliárd Ft** közötti összeg igényelhető vissza nem térítendő támogatásként.

A támogatható tevékenységek közé tartozik a kísérleti fejlesztés, az ipari kutatás, az eszközbeszerzés, és a kutatás-fejlesztési projektet támogató tevékenységek.

Múltidézés a Somogyi-könyvtárral

A hagyományokat folytatva, megújult formában, a Somogyi-könyvtár helyismereti részlegén fellelt kincseken keresztül fonódik egybe múlt és jövő. Időutazásra invitálja az olvasót a *Múltidézés a Somogyi-könyvtárral* elnevezésű rovatunk, amely a helyi kereskedelem és kézművesség kulisszái mögé nyújt betekintést hónapról hónapra.

Glöckner József vegyészeti ruhatisztító és gőzfestő telepét az 1880-as évek derekán alapították és az Iskola utca 27–28. szám alatt, a fogadalmi templommal szemben működött hosszú évtizedeken keresztül. A Délmagyarország 1910. június 5-ei számában megjelent hirdetés szerint „már majdnem mindenki tudja, hogy Glöckner József vegyisztító és gőzfestő ipartelepe a legismertebb az egész Alföldön!”. 1928-ban már fiókvállalat is nyílt a telephez a Feketesas utca 17. szám alatt, amelyet Glöckner a fiával együtt vezetett.

enterprise europe network

Szeretne külföldi üzleti partnereket találni?

Vegye igénybe az Enterprise Europe Network díjmentes szolgáltatásait!

Az Európai Bizottság vállalkozás-fejlesztési hálózata, az **Enterprise Europe Network** kiemelt figyelmet fordít a nemzetközi együttműködések elősegítésére.

Adatbázisainkban közel **6000 nemzetközi üzleti ajánlatot** találhat.

Kiemelt ajánlataink:

KERESKEDELMI PARTNERKERESÉSEK

Élelmiszeripari, mezőgazdasági termékek

Beszállítókat keres egy tenerifei spanyol cég, amely a Kanári-szigetek kulináris kultúráján alapuló prémium szósok gyártásával foglalkozik. A vállalatot a következő termékek érdeklik: szósok és fűszerkeverékek előállításához szükséges alapanyagok, mint például fűszerek, gyümölcsök, szárított gyümölcsök, tejtermékek, valamint csomagolási termékek, például PET- és üvegtartályok, kartondobozok. (BRSE20211022001)

Beszállítói portfólióját fejlesztené egy francia cég, amely magyar borok franciaországi népszerűsítésével foglalkozik. A vállalkozás jelenleg olyan magyar minőségi bortermelőket keres, akik a francia piacon is bevezetnék termékeiket. Az együttműködést kereskedelmi ügynöki szerződés vagy forgalmazási szerződés alapján tervezik. (BRFR20211028001)

Mezőgazdasági műtrágyák és növényvédők szerek kereskedelmére és raktározására szakosodott romániai cég új beszállítókat és gyártókat keres, hogy biztosítsa az aktuális piaci igényeket. A vállalkozás olyan leendő partnereket jelentkezősét várja, akik a termékeiket disztribúciós szerződéssel a romániai piacon is forgalmazzák. (BRRO20210921001)

Az agrár-élelmiszeripari ágazatban tevékenykedő termelőktől vásárolna hulladékot egy francia kvv. A cég 500 olyan terméket azonosított, ami

ÜZLETI AJÁNLATOK – 2021. november

alapanyagként továbbhasznosítható: magvak, olajok, törköly, rostok. A vállalkozás jelenleg is együttműködik jelentősebb franciaországi és külföldi mezőgazdasági élelmiszer-termelőkkel. A leendő partnerekkel beszállítói szerződést kötnének. (BRFR20210712001)

Fémipari termékek, fémfeldolgozás, gépipar

Egy spanyol-angol ügynök kereskedelmi közvetítói szolgáltatásait kínálja a gépgyártás és a gépipari ágazatokban tevékenykedő vállalatoknak. Olyan ipari alkalmazásokra vagy gépészetre szakosodott cégeket keres, akik termékeik értékesítését szeretnék növelni a spanyol piacon, vagy a meglévő kapcsolataik továbbfejlesztését tervezik. A cégekkel kereskedelmi ügynöki szerződés alapján dolgoznának együtt. (BRES20211020001)

Egy német értékesítési ügynökség fröccsöntvény-alkatrészek, sajtoló alkatrészek, hajlítós csövek és profilok, szűrők és motorok gyártóit, valamint alkatrészgyártókat, robothardver-gyártókat és robot-szoftver-fejlesztőket keres. Az iroda kereskedelmi ügynöki szerződést kötne a nemzetközi beszállítókkal. (BRDE20200731001)

Egy horvátországi, fémipari termékek gyártására, és forgalmazására szakosodott, fémkohászatban tevékenykedő cég disztribúciós szolgáltatási szerződést és kereskedelmi közvetítói szolgáltatásokat kínál leendő partnerei számára. A cég fő termékei a következők: kovacsoltvasból készült termékek (csövek, korlátok és ívek), rozsdamentes acél-, alumínium-, cinklemez, csövek, és egyéb fémtermékek. (BRHR20210422001)

Textilipar és ruházati termékek, divatcikkek

Bővítené választékát a női és lányruhákat készítő valamint saját üzletében árusító litván cég. A társaság női és lányruhák, blúzok, pólók, szoknyák, harisnyák, kiegészítők, és egyéb női divattal

kapcsolatos kiegészítők gyártóit keresi Európából. A cég a leendő partnerekkel szolgáltatási szerződést kötne. (BRLT20200508001)

Egyéb

Egy német startup cég kifejlesztett egy intelligens irodai rendszert, amely lehetővé teszi a munkaterületek személyre szabását. A megoldás egy mobil alkalmazásból, egy intelligens íróasztalról és irodai székből áll, amelyek képesek alkalmazkodni a különböző felhasználók személyre szabott beállításaihoz. A startup most kísérleti tesztelőket keres az irodai 4.0 megoldáshoz. (BRDE20210301001)

Beszállítókat keres egy promóciós eszközök tervezésével, gyártásával és marketingjével foglalkozó olasz cég. A vállalkozás olyan ügyfelekkel dolgozik, akik szolgáltatásait reklámtermékekkel kombinálják: a műanyag 3D-s eszközöktől a kerámia tárgyakra. A cég a következő piacokra keres új beszállítókat: fából készült lakberendezési kiegészítők és játékok; műanyag tárgyak; különféle textilíak. (BRIT20211018001)

Online számunk esetén kattintson az üzleti ajánlatokhoz tartozó referenciáinkra a partnerkeresés teljes leírásáért.

Az ajánlatokhoz tartozó cégadatokkal kapcsolatban az Ön vállalkozásadatainak megadásával (cégnév, cím, kapcsolattartó neve, telefon, e-mail cím, weboldal elérhetősége) bővebb információ kérhető az eenszeged@csmnik.hu e-mail címen vagy a 62/554-254-es telefonszámon.

TECHNOLÓGIAI ÉS K+F PARTNERKERESÉSEK

Holland sajtkereskedő beszállítója fenntartható átlátszó csomagolófólia-technológiát keres

Egy holland családi vállalkozás, amely csomagolóanyagokat fejleszt és értékesít sajtkereskedőknek, fenntarthatóbbá szeretné tenni termékínálatát. PVC átlátszó csomagolófóliájuk az előrevágott sajt-részek befedésére és hosszabb ideig történő frissen tartására szolgál az üzletben. Ehhez a filmhez hasonló élelmiszer-biztonsági és felhasználói jellemzőkkel rendelkező, fenntartható alternatívát keresnek szakmai segítséggel kötött kereskedelmi megállapodás keretében, mely nyílt innovációs felhívás formájában jelenik meg. (TRNL20210920001)

Az olasz építőipari kis- és középvállalkozás épületinformációs

modellezési szoftvermegoldásokat keres a gyártási folyamatok szabványosítására

Légkondicionálási, fűtési, hűtési és vízellátási rendszereket gyártó olasz cég épületinformációs modellező szoftvermegoldásokat keres, minimum TRL 5 értékben a gyártási folyamat digitalizálására, szabványosítására és integrált irányítására, valamint ipari üzemek előregyártását biztosítva. A partnerek technikai együttműködési megállapodás alapján járnak el. Ez egy nyitott innovációs felhívás program része. (TRIT20211026005)

Az ingatlanok felújításával és karbantartásával foglalkozó holland cég megoldásokat keres az építkezés helyszíni zajcsökkentésére.

Egy holland, építőiparban tevékenykedő cég, olyan munkákat végez, mint az épített környezetben lévő ingatlanok felújítása és karbantartása. A lakott helyiségekben és területeken az egyik legnagyobb probléma a becsapódási zaj. A holland cég olyan technológiákat és szakértelmet keres, mely csökkenti az ütközési zajt, és ezáltal felgyorsítja a megvalósítási folyamatot. A holland cég műszaki együttműködési megállapodást kíván kötni egy, az építőiparban tevékenykedő zajszakértővel. (TRNL20211020001)

Gyermekeknek szóló elektronikus oktatási eszközök horvát gyártója mesterséges intelligenciában jártas szoftver alkatrész gyártó szakértőt keres.

A horvát cég nagy szakértelemmel rendelkezik a gyermekeknek szóló, STEM tárgyakra (tudományos, technológiai, mérnöktudományi vagy matematikai) irányuló minőségi elektronikus oktatási eszközök gyártásában. Az Eureka vagy Eurostars programokban való részvételhez a cég olyan partnereket keres, akik jártasak a mesterséges intelligenciában, és kutatási együttműködés keretén belül az új eszközökhöz szoftver alkatrészeket tudnak gyártani. Az oktatási eszköz célja a jövőbeni készségek fejlesztése gyerekeknél és fiataloknál a szoftver és a való világ összekapcsolásán keresztül. (RDHR2021102001)

Üzletfejlesztés karnyjútsnyira

Érje el költséghatékonyan a megye vállalkozóit! Hirdessen Ön is a Kamarai Futárban!

Kamaránk havilapját, a Kamarai Futárt 2014 novemberétől megújult, színes formában juttatjuk el olvasóinkhoz, kamarai tagjainkhoz.

Lapunkban lehetőséget biztosítunk a vállalkozásokat érintő hirdetések, információk kedvezményes elhelyezésére is, így 1/16 oldalas hirdetési felületünket a regisztrált vállalkozások 11 500 Ft+áfa áron, kamarai tagjaink pedig már 8000 Ft+áfa áron igénybe vehetik.

Többszöri megjelenés esetén további kedvezményeket biztosítunk.

Kérjen árajánlatot a futar@csmnik.hu címen!

Apropó

Változott a nevünk: Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara

Mint előző számunkban beszámoltunk róla, a küldöttgyűlés módosította a kamara alapszabályzatát, amelynek értelmében – a megye névváltozását követve – a bírósági bejegyzést követően, Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamarára változik a gazdasági önkormányzat neve. Nos, az alapszabályzat módosítását, illetve a névváltoztatást a Szegedi Törvényszék már jóvá is hagyta.

Az új kamarai alapszabály ezen a linken érhető el.

Ennek értelmében kamaránk új neve: **Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara. A rövid név továbbra is CSMKIK marad**, így a kamarai honlapot a megszokott, a **csmkik.hu** címen találják és a kamarai e-mail címek sem változnak.

Imázsfilm is készült a kamarai csúcsműhelyről

Ilyen volt a Top 100 Gazdasági Konferencia

Október 21-én tartottuk Top 100 Gazdasági Konferenciánkat Szegeden, a Szent Gellért Fórumban, amely a visszajelzések alapján is fantasztikusan sikerült! Elkészült az az **imázsfilm is**, ami a rendezvény hangulatába enged bepillantást.

A rendezvényen mutattuk be a Délmagyarországgal és a KSH-val közösen készített Top 100 – Csongrád-Csanád Megye Gazdasága 2021 című kiadványunk is, **melyet ezen a linken olvashat el**. Emellett elérhető a megye **Top 100 vállalkozásának listája is**.

Jótekonysági akciót hirdet a Női Vezetői Klub

Feltöltődés az év végi hajrában

Hányszor érezzük a lelkünk mélyén, hogy ELÉG? Hogy már nem tudunk többet vállalni? Hogy nincs energiánk semmihez? Hogy pattanásig feszülnek az idegeink? Hogy képtelenek vagyunk koncentrálni? Hogy a dolgok így nem mehetnek tovább? – ezek a KIÉGÉS tipikus tünetei. Az év végi hajrában egy kis feltöltődésre várjuk az érdeklődőket, hogy megoldásokat és lendületet kapjanak az új évre. A rendezvényhez kapcsolódva a **Női Vezetői Klub idén is jótekonysági akciót hirdet** – rászoruló családokon szeretnénk segíteni digitális eszközökkel.

Dr. Füredi Júlia

Dr. Füredi Júlia szervezetpszichológus, vállalatikultúra-szakértő **Elég! – Kiegytem**. Most hogyan tovább? című könyvében megtalálható minden, amit a kiegészről tudni kell, módszereket és megoldásokat is kínálva. A Női Vezetői Klub decemberi jótekonysági, nyitott rendezvényén **Novákné Halász Anna**, klubvezető kérdezi a szerzőt, az online esemény kezdési időpontja: **december 8., 16 óra**.

Dr. Füredi Júlia banki felsővezetői pozíciójából kiegészése miatt állt fel. A saját érdekében

is alaposan beleásta magát a témába, miután pedig önmagán segíteni tudott, úgy döntött, felhalmozott tapasztalatait és tudását mások számára is elérhetővé teszi. **5. Vállalkozói Napunkon** Az emberek tragédiája címmel tartott előadást, a mostani beszélgetésen az ott felvetett témakörök is szóba kerülnek, és résztvevőinktől is várjuk a kérdéseket.

Digitális eszközöket gyűjtenek rászorulóknak

Az eseményhez kapcsolódva, a karácsonyi ünnepekhez közeledvén, a Női Vezetői Klub idén is jótekonysági akciót hirdet.

Ezúttal rászoruló családokhoz szeretnénk eljuttatni digitális eszközöket: laptopokat, asztali számítógépeket, webkamerákat és tableteket. A szegedi Család- és Gyermekejéti Központ segít abban, hogy biztosan jó helyre kerüljenek a beérkezett tárgyak.

Kérjük, hogy akinél van olyan készülék, amit felajánlana erre a célra, jelezze a noiklub@csmkik.hu címen, vagy a 62/554-253-as telefonszámon.

A jelentkezéseket **kamaránk oldalán** várjuk.

Személyesen vagy online is részt vehet adótájékoztatónkon

Idén is megrendezzük éves adótájékoztatónkat az Enterprise Europe Network Szegeddel közös szervezésében. Ingyenes eseményünket **december 14-én** online és személyesen is követhetik majd az érdeklődők, ahol Szabó

Gábor és Horváthné Huszka Bernadett NAV-szakértő mutatja be a 2022-es évben várható adózási változásokat, és válaszol a felmerülő kérdésekre. További információ az eseményről **ITT** érhető el.

Ügyfélszolgálati irodáink nyitvatartása, elérhetőségei

Ügyfélszolgálati irodáink nyitvatartása, elérhetőségei:

Szeged, Párizsi krt. 8–12.

62/554-250

info@csmkik.hu

Hétfő-péntek: 9:00–12:00

Hétfő és szerda: 13:00–16:00

Hódmezővásárhely, Lánc utca 7.

62/653-742

hmvhely@csmkik.hu

Hétfő, szerda: 9:00–12:00, 13:00–16:00

Péntek: 9:00–12:00

Szentes, Budai Nagy Antal utca 6.

30/388-7429

szentes@csmkik.hu

Hétfő, szerda: 9:00–12:00, 13:00–16:00

Péntek: 9:00–12:00

Makó, Deák Ferenc utca 29., fsz. 7.

(bejárát a Pulitzer sétány felől)

30/534-0821

mako@csmkik.hu

Kedd, csütörtök:

13:00–16:00

Péntek: 10:00–12:00

Csongrád, Fő utca 19–21.

30/388-7429

csongrad@csmkik.hu

Kedd: 9:00–12:00

Csütörtök: 13:00–16:00

Mórahalom, István király út 1.

30/792-3897

morahalom@csmkik.hu

Hétfő: 13:00–16:00

Csütörtök: 9:00–12:00

Az ügyfélfogadási rend a meghirdetettől eltérhet. Személyes megkeresés előtt aktuális információkról legyenek szívesek tájékozódni a csmkik.hu/kapcsolat oldalon, vagy keresse kollégánkat e-mailben vagy telefonon.

Az alábbi esetekben kérjük, továbbra is elsősorban telefonon, vagy e-mailben keressék munkatársainkat:

Járványügyi kérdések: jarvany@csmkik.hu, 62/554-250/9-es hívószám

Egyéni vállalkozók tájékoztatása: tajekoztatas@csmkik.hu, 62/554-250/3-as hívószám

Kamarai nyilvántartásba vétel: regisztracio@csmkik.hu, 62/554-250/2-es hívószám

Felhívjuk ügyfeleink figyelmét, hogy a járványhelyzetre tekintettel ügyfélszolgálatunkon kötelező az orrot és száját eltakaró maszk, valamint a kézfertőtlenítő használata.